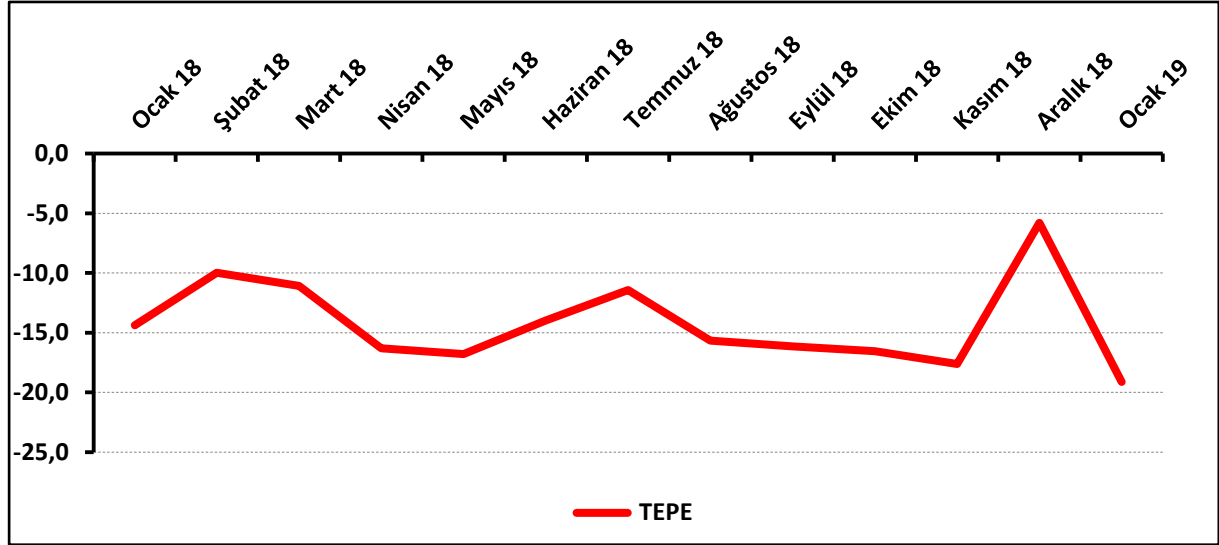

PERAKENDE GÜVENİ 2019 YILINA DÜŞÜŞLE BAŞLADI

Perakende güveni, Ocak ayında bir önceki aya göre 13,3 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 4,7 puan azaldı. Perakende güveninin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü, Ocak ayında perakende güveninde en fazla artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28’den daha kötü; Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Ocak ayında -19,1 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 4,7 puan, geçen aya göre ise 13,3 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ocak 2018 – Ocak 2019)¹**Tablo-1.** TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-15,4	-25,2	-17,3	-18,9	-15,0	-16,0	-20,9	-17,3	-17,0	-13,0	-15,4	-14,1
2018	-14,4	-10,0	-11,1	-16,3	-16,8	-14,0	-11,4	-15,7	-16,1	-16,6	-17,6	-5,8
2019	-19,1											

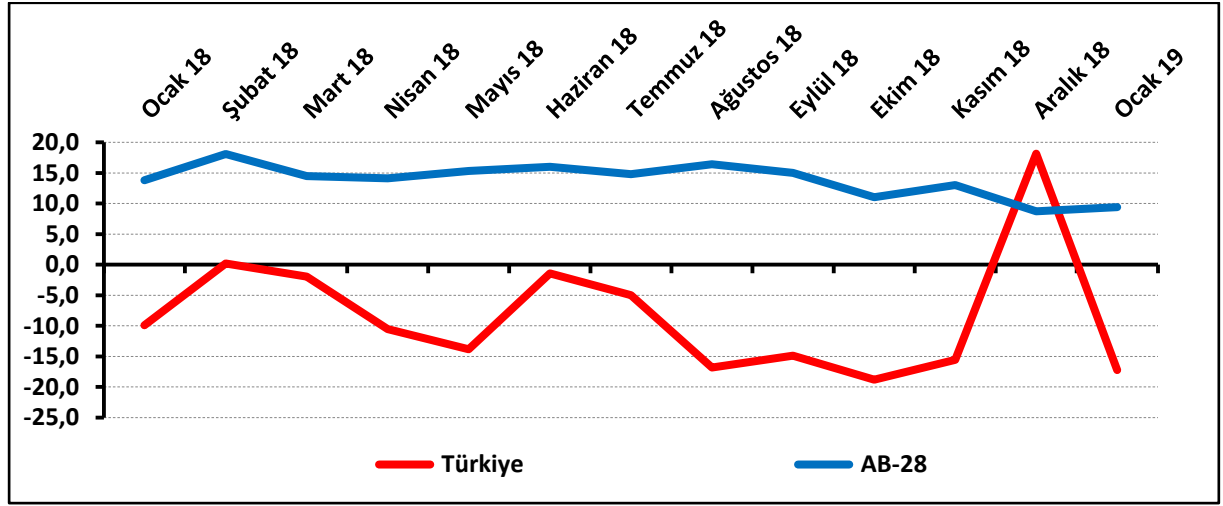
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ocak 2019'da -17,2 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 35,3 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 7,3 puan azaldı.

Ocak 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 19,4'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 43,3'ü işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 37,3 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ocak 2018 – Ocak 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

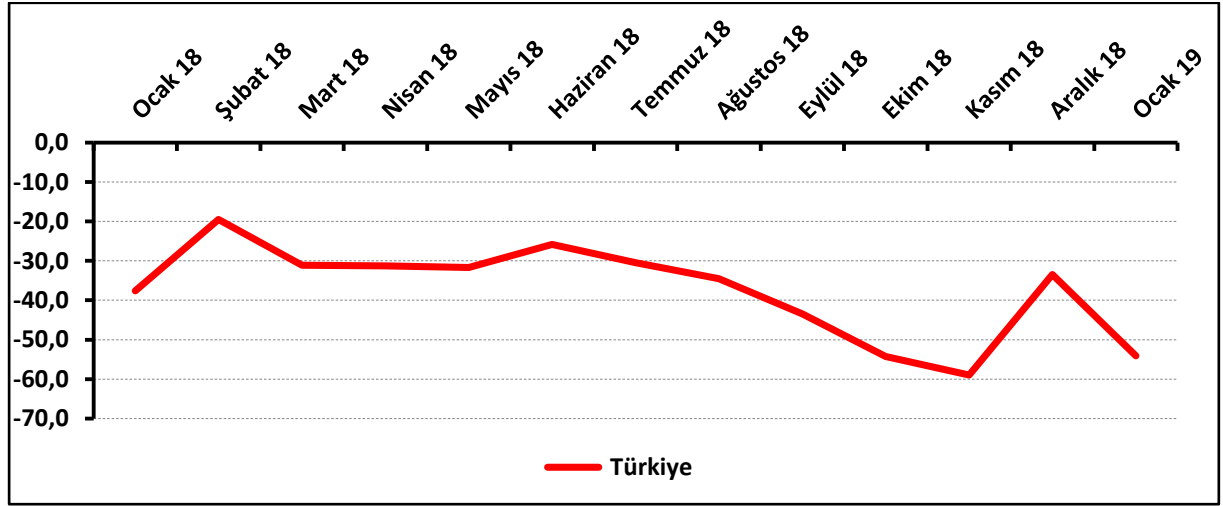
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-6,5	-43,0	-13,6	-15,6	-6,9	-6,2	-18,8	-9,1	-6,9	-3,2	-6,2	0,9
2018	-9,9	0,2	-1,9	-10,5	-13,8	-1,4	-5,0	-16,8	-14,9	-18,8	-15,6	18,1
2019	-17,2											

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ocak 2019'da -54,1 puan değerini alarak, Aralık 2018'e göre 20,6 puan, Ocak 2018'e göre 16,5 puan azaldı.

Ocak 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 10,4'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 64,4 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,2 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ocak 2018 – Ocak 2019)

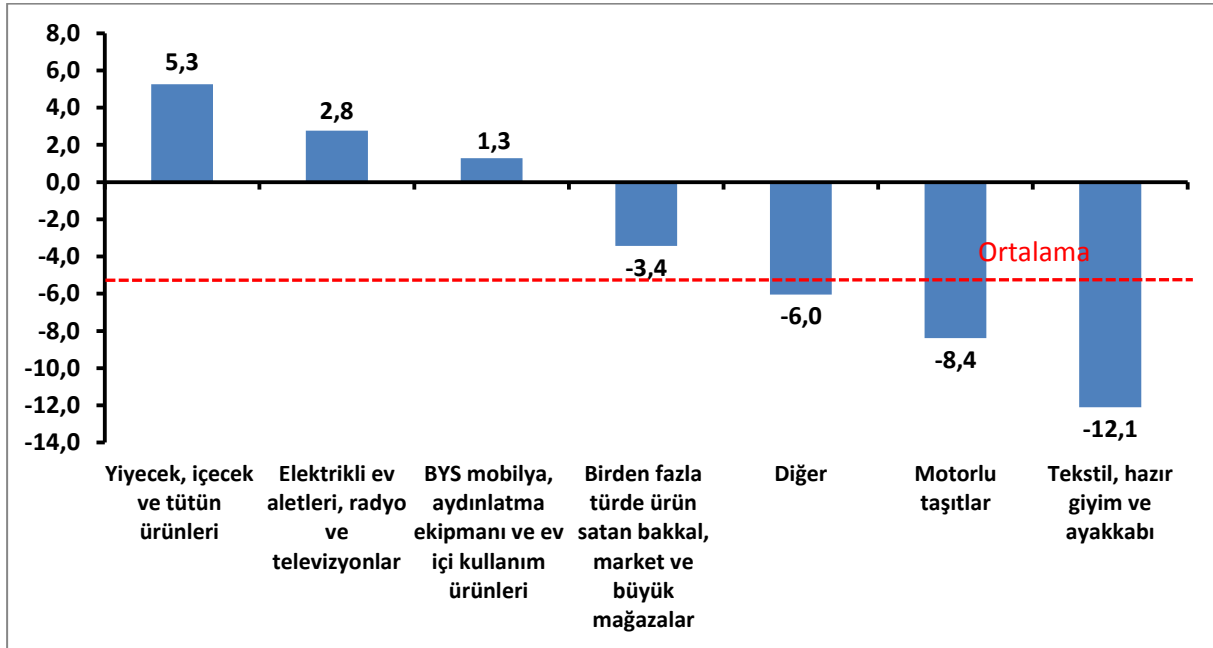
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1											

Perakende güveni en fazla artan sektör “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ocak 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe artış; “birden fazla türde ürün satan market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış gözlemlendi. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “birden fazla türde ürün satan market ve büyük mağazalar” sektörlerindeki değişim ortalamanın üzerinde gerçekleşti. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu. ,

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ocak 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin beklentileri geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ocak 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Ocak 2018'e hem de Aralık 2018'e göre azalış gösterdi. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" Ocak 2018'e göre azalırken, Aralık 2018'e göre değişiklik göstermedi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 01/2018	Endeks 12/2018	Endeks 01/2019	Bir önceki aya göre değişim 01/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 01/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-43,8	-43,8	-56,0	-12,2	-12,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	10,5	8,3	15,8	7,5	5,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-21,7	0,4	-29,3	-29,7	-7,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-9,9	18,1	-17,2	-35,3	-7,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-2,0	11,3	-9,2	-20,5	-7,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	37,6	29,6	29,6	0,0	-8,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-37,6	-33,5	-54,1	-20,6	-16,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	4,2	8,6	1,5	-7,1	-2,7

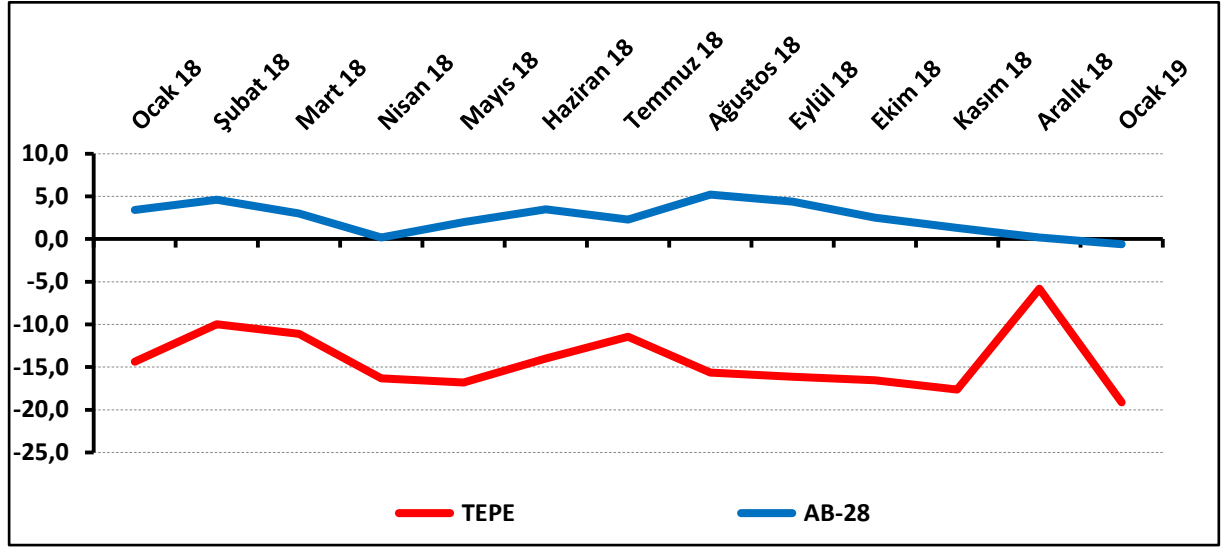
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ocak 2019'da -0,6 puan değerini aldı. AB-28'de perakende güveni bir önceki aya göre 0,8 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28'den daha kötü; Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2018 – Ocak 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,6											

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28'den daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan, Ocak ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Yunanistan'ı; İngiltere ve Slovakya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Malta, Fransa ve Estonya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Malta'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ocak 2018'e göre değişim AB-28'de -4,0 puan, Euro Bölgesi'nde -6,1 puan oldu. Aralık 2018'e göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ocak 2018 ve Aralık 2018'e göre)

Ülkeler*	Ocak 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Aralık 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	21,2	4,6
İngiltere	5,6	5,6
Slovakya	2,3	-4,2
İrlanda	1,7	4,1
Hırvatistan	1,6	5,9
Macaristan	0,0	0,6
Sırbistan	0,0	-2,3
Belçika	-0,8	-4,0
Litvanya	-0,9	-1,9
Karadağ	-1,0	-4,1
Portekiz	-1,2	0,9
Makedonya Cumhuriyeti	-2,0	-1,4
Letonya	-2,8	-3,9
Çek Cumhuriyeti	-3,4	-3,7
Bulgaristan	-3,6	-2,1
AB-28	-4,0	-0,8
İspanya	-4,1	-3,5
Türkiye	-4,7	-13,3
İsveç	-4,9	-3,5
Romanya	-5,4	-2,2
Euro Bölgesi-19	-6,1	-1,8
Hollanda	-6,3	-2,5
Polonya	-6,4	-4,8
Finlandiya	-6,5	-3,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-7,2	-0,7
İtalya	-7,4	0,3
Avusturya	-7,7	-3,8
Almanya	-7,8	-3,3
Slovenya	-8,1	6,9
Danimarka	-8,3	-4,5
Estonya	-8,8	-7,4
Fransa	-8,8	-0,5
Malta	-17,3	10,9

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan da ülke verilerine eklenmiştir.

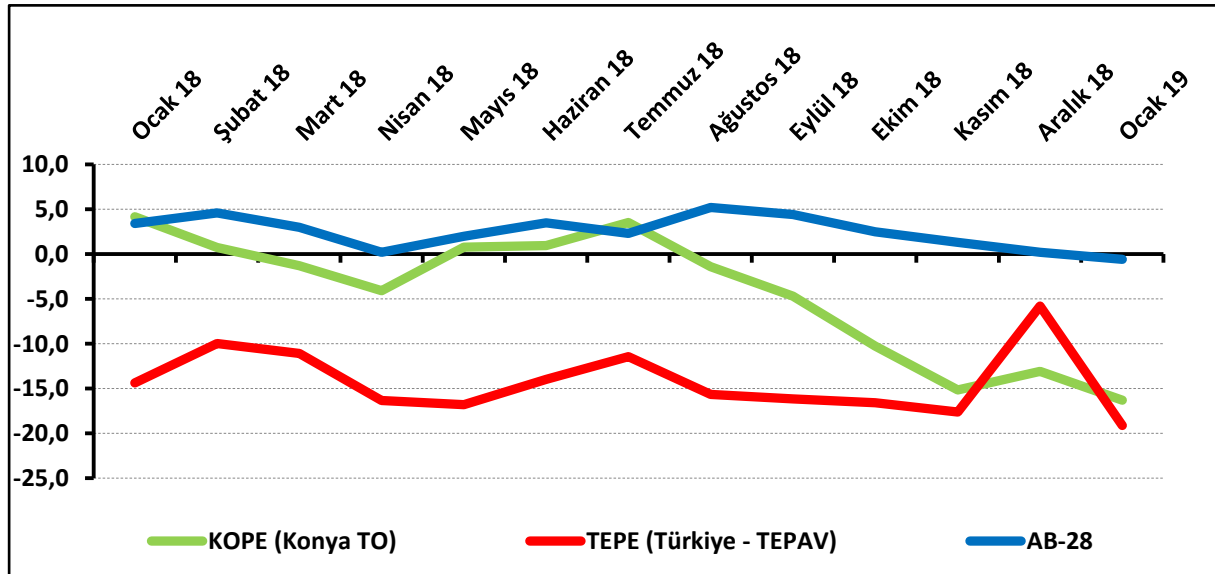
**Sıralama Ocak 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ocak ayında TEPE, -19,1 puan değerini alırken KOPE -16,3 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 20,5 puan; TEPE 4,7 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 3,2 puan azaldı. Konya perakendesi, ocak ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2018 – Ocak 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,3	-3,7	0,3	-1,3	0,9	4,1	-0,5	5,3	7,5	2,8	5,5	4,7
2018	4,2	0,7	-1,3	-4,1	0,8	1,0	3,5	-1,4	-4,7	-10,3	-15,1	-13,1
2019	-16,3											